



Deze factsheet is geschreven door D. de Bakker van het NIVEL.
De gegevens mogen met bronvermelding worden gebruikt, Toevoeging
vergelijking resultaten uitgebracht door Vektis, NIVEL, juni 2007.

LIPZ

De vergelijking met resultaten uitgebracht door Vektis (juni 2007)

Begin juni 2007 bracht Vektis resultaten naar buiten uit hun onderzoek naar de effecten van direct bezoek van fysiotherapeuten zonder verwijzing. Tussen de gegevens in dit factsheet en die resultaten van Vektis bestaan verschillen. In deze toevoeging gaan we in op de oorzaak van die verschillen. De belangrijkste oorzaak van de verschillen ligt in het feit dat de gegevens van Vektis afkomstig zijn uit de declaraties van verzekerden, terwijl het NIVEL in de praktijk van de fysiotherapeut zijn gegevens verzamelt.

Meer mensen naar de fysiotherapeut?

Vektis constateerde een toename van het aantal patiënten fysiotherapie van 6%, terwijl het NIVEL geen extra toeloop zag. Dit verschil komt doordat Vektis zich baseert op declaraties van zorgverzekeraars terwijl het NIVEL zich baseert op gegevens van fysiotherapiepraktijken. In het registratiesysteem LiPZ (Landelijke Informatievoorziening Paramedische Zorg) van het NIVEL worden de gegevens van alle patiënten die de fysiotherapeut bezoeken verzameld. Vektis verzamelt de declaraties bij de zorgverzekeraar. De door Vektis geconstateerde toename van het aantal patiënten kan het resultaat zijn van de toename in het gestegen aantal aanvullende verzekeringen. Meer mensen hebben zich bij de introductie van het nieuwe zorgstelsel aanvullend verzekerd voor fysiotherapie en dienen daardoor nu hun declaraties in bij de verzekeraar (zie ook: [Mensen kiezen voor zekerheid in het nieuwe zorgstelsel](#)).

Direct naar de fysiotherapeut

Vektis constateert dat 36% van de nieuwe fysiotherapiepatiënten zonder verwijzing komt. Het NIVEL komt tot een lager cijfer, namelijk 28%. Dit verschil wordt veroorzaakt door een verschil in definitie. Vektis rekent alle mensen die zonder verwijsbrief bij de fysiotherapeut komen tot DTF (Directe Toegang Fysiotherapie). Het NIVEL alleen die mensen die geheel zonder tussenkomst van de huisarts bij de fysiotherapeut komen. Dat is gedaan omdat de huisarts vaak patiënten verwijst zonder verwijsbrief mee te geven. Volgens het NIVEL geeft het een vertekend beeld om deze groep ook tot directe toegang te rekenen. Deze patiënten zijn immers gewoon verwezen, alleen zonder verwijsbrief.

Iedereen behandeld?

Vektis constateert dat 96% van de patiënten die zonder verwijzing bij de fysiotherapeut komen in behandeling wordt genomen. Het NIVEL komt tot 90%. Dit verschil heeft twee oorzaken. In de eerste plaats werkt het eerder genoemde verschil in definitie hier door. Vektis rekent mensen die wél via de huisarts maar zónder verwijsbrief bij de fysiotherapeut kwamen tot de groep die zonder verwijzing kwam. In het algemeen zal deze groep in behandeling worden genomen, wat een deel van het hogere percentage verklaart. Ten tweede rekent Vektis 'intake en onderzoek', die bij een eerste screening plaatsvinden als onderdelen van de behandeling. Het NIVEL stelt dat de behandeling pas begint bij de eerste vervolgessie na intake en onderzoek.

Aantal behandelingen

Vektis constateert dat er weinig verschil is in aantal behandelingen per patiënt tussen wel en niet door de huisarts verwezen patiënten (10,0 versus 10,4 behandelingen). Het NIVEL vindt echter wél een geringer aantal behandelingen voor niet verwezen patiënten in vergelijking tot wél verwezen patiënten (8,0 versus 10,5). Ook dat verschil met Vektis is te wijten aan eerder genoemde definitieverschillen en dan met name aan het feit dat Vektis door de huisarts verwezen patiënten zonder verwijsbrief meetelt als patiënt die zonder verwijzing is gekomen.

Geen toename

Ondanks de verschillen in definities die soms leiden tot schijnbaar verschillende uitkomsten is er één belangrijk punt waar Vektis en NIVEL het over eens zijn: dat het totale gebruik van fysiotherapie niet is toegenomen. Er komen wel meer mensen voor de eerste keer bij een fysiotherapeut, maar het gemiddelde aantal behandelingen per patiënt is juist afgenomen. Deze effecten heffen elkaar op. Hierdoor is de conclusie gerechtvaardigd dat de directe toegankelijkheid van de fysiotherapeut niet heeft geleid tot een toename van het gebruik van fysiotherapie.

Het NIVEL-onderzoek is gebaseerd op gegevens uit de Landelijke Informatievoorziening Paramedische Zorg (www.nivel.nl/lipz).

Bron:

ZN, Geen doelmatigheidswinst door directe toegankelijkheid. ZN Journaal.

P. Mokveld, M. Smit, Gevolgen invoering directe toegankelijkheid fysiotherapie. Zeist, Vektis, 2006.